

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 15. GRUDNIA ROKU 1799. w PIĄTEK.

z Berlina dnia 7. Grudnia.

Najjaśniejszy Pan zeszłej Szrody dawał audyencyą Poślowi nadzwyczajnemu od terazniejszego Regenta Portugalij umocowanemu Hrabieciu d'Anadia, równie iak aktualnemu Konsyliarzowi stanu Rosyjskiemu Baronowi de Krunder, i Poślowi Hiszpańskiemu Panu Ofarill. Wspomniane osoby wprowadzone były na audyencyą przez ministra stanu Hrabiego de Finckenstein. — W tymże samym dniu przybyły tu z Paryża szef Brygady Artylleryi i pierwszy Adjutant Generała Buonaparte Ob. du Roc, był prezentowany Królowi Jegomości przez Generała Adjutanta Pana de Zastrow.

Gdy Najjaśniejszy Król Jmci Pruski uregulowanie długow Króla Jmci Stanisława Augusta i bywszej Rzpłtey Polskiej przez swych i obudwu dworow Cesarzkich pełnomocnych Kommissarzy dopełnione ze swej strony najłaskawiej zaaprobować raczył; Stofownie więc do tego, pod niżej wyrażonemi Numerami w Kommissyji zapisani i do zaspokojenia przez Jego Królewską Mość przyjęci kredytorowie Króla Jmci Stanisława Augusta, w dniach niżej przepisanych przynależne im wypłaty uzyskają.

- 27. Januariu Roku 1800. Nra 3. 4. do 6. 7. do 9. 14. 15. i 16.
- 28. — Nra 19. 20. 21. 22. 23. 24. 28.
- 30. — Nra 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38.
- 31. — Nra 39. 40. 41. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 138.
- 5. Februariu Nra 50. 51. 52. 53. 54. 55. 57. 58. 59. 60. 61.
- 4. — Nra 62. 63. 64. 65. 66. 68. 69. 70. 71.
- 6. — N. 73. do 86. 87. 88. 89. 90. do 93. 94.
- 7. — N. 95. 100. 103. 104. 105. 109. 110. 112. 113. 121. 122.
- 10. — N. 124. 125. 128. 130. 131. 132. 133. 134. 135.
- 11. — N. 136. 137. 139. 541. 140. 141. 142. 144. 145.
- 15. — N. 146. 147. 149. 150. 151. 152. do 157.
- 14. — N. 158. 159. 160. 167. 168. do 171.
- 17. — N. 173. 174. 176. 177. 178. 179.
- 18. — N. 180. 190. 192. 193. 194. 196. 197. do 201.
- 20. — N. 203. do 210. 212. 214. 216. do 220. 221. 222.
- 21. — N. 223. do 226. 227. 238. do 240. 341. 242. 243. 246.
- 24. — N. 247. 252. 253. 254. do 256. 257. 258. 261. 262. 263. 265.
- 25. — N. 266. 267. 268. 269. 271. 273. 276. 281. 283. 286. 289. 291. 294. 295. 296. 297. 298. 299.
- 27. — N. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 310. 311. 312. 313. 314. 315. do 318. 319.
- 28. — N. 320. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 345. 349. 350. 351. 352. 354. 355.
- 3. Martii Nra 356. 358. 359. 360. 361. 362. 364. 365. 366. 369. 370. 373. 376. 377. 378. 384. 385.
- 4. — Nra 386. 388. 389. 391. 393. 394. 395. 396. 397. 399. 439. 440. 444. 445. 447. 449. 451. 453. 454. 455. 456. 457. 463. 464.
- 6. — N. 467. 468. 470. 471. 472. 473. 474. 476. 477. 478. 479. 480. 484. 485. 486. 489.
- 7. — N. 492. 493. 494. 500. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 509. 510. 511. 514. 519. 520. 521. 522. 523.
- 20. — N. 524. 525. 531. 536. 537. 538. 540. 542. 543. 544. 545. 549. 551. 553. 555. 557.
- 21. — N. 559. 564. 571. do 575. 580. 582. 583. 584. 588. 589. 592. 593.

13. Martii Nra 594. 595. 598. 601. 603. 604. 605. 606. 607. 615. 616. 618. 619. 620., tudzież Bächmeyer, Baudisch, Griesmeyer Gottlieb, Gebhard, Hempel, Kubicki, Manaldi, Pink, Podarewski, Maliszewska, Schuch, Smoleński i Tokarjki.

Przytym dla informacyi każdego iak sobie ma postąpić, następujące punkta do publiczney wiadomosci podają się:

1. Jedynie w powyższej specyfikacyi przez Numeracyi inkrypcy lub z nazwiskiem wyrażeni wierzyciele, na zaspokojenie ze skarbu Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego przyjęci zostali, oprócz tych zaś żadni inni.

2. Ci więc wierzyciele których Najjaśniejszy Król Jmci Pruski na swojej schedy przyjął, w dniach powyżej wyrażonych, przynależne sobie summy od niżej podpisanych Kommissarzy, a to pomniejsze kwoty w gotowiznie, inne zaś w rekognicyach obligowych (Reconnoissances) uzyskają.

3. Takowe rekognicye obligowe w przepisany w tychże przeciągu czasu, przed Królewską Dyrekcyą kompanii morikey w Berlinie, produkowane konieczne być muszą, w niedopełnieniu zaś tego, iż więcej akceptowanemi ani wypłaconemi nie będą.

4. Każdy wierzyciel dla odebrania należney sobie obligowey rekognicyi lub gotowizny, na terminie który mu się przeznaczy, osobiscie, lub też przez swego pełnomocnika przed kommissarzami Królewsko-Pruskiemi ma się stawiać.

5. Jeżeli się wierzyciel sam osobiscie stawi, a kommissarzom ieszcze dobrze znającym nie jest, w takowym razie, przez użycie świadectwa osoby zakredytowanej, iako tym jest istotnie za kogo się udać, okazać będzie powinien.

6. Jeżeli zaś pełnomocnika sobie obierze, tedy przez autentyczną plenipotencyą, w przyzwoitym sobie sądzie na niego uczynioną, legitymować go, obowiązany będzie.

7. Będzie obowiązkiem każdego wierzyciela, aby odbierając obligoway rekognicyą lub gotowiznę, skrypta albo inne dokumenta, na których się dług lub pretensya jego gruntuje, złożył i dał kwit na odebranie obligowey rekognicyi albo gotowizny.

8. Jeżeli w imieniu zmarłego wierzyciela sukcesorowie wypłaty żądać będą, to zaś świadectwem od zwierzchności pod którą zofstają, dowiedzieć są obowiązani, iż oni są istotnie iedynymi onego dziedzicami.

9. Legitymacya takowa osobliwie jest potrzebną w tym przypadku, jeżeli ten, po którym sukcesya spada, w czasie zapisania swej pretensyi, zofstawał ieszcze przy życiu i onez sam zalikwidował.

10. Jeżeli kto już po likwidacyi, przez cessyą zlewek Prawa długu iakowego lub pretensyi nabył, tedy nietylko ustąpiony sobie dokument, ale też oraz zaświadczoną przez sąd lub publicznego notaryusza iedellją onego złożyć obowiązany będzie.

11. Jeżeli wierzyciele wcale, albo tylko w części są małoletniemi, na ow czas wydanie obligowey rekognicyi ich opiekunowi inaczej nastąpić nie może, aż gdy tenże dekretem sądu pupilarnego pokaże się być do tego autoryzowanym.

12. Niezachowujący wyżej wyrażonych przepisow, nie będzie mógł ani wydania so-

bie obligowey rekognicyi, ani gotowych pieniędzy użyć, i takowe w depozyt oddane zostana.

13. Po ukończeniu wypłaty powyżej specyfikowanych przez Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego przyjętych długow Króla Jmci Stanisława Augusta, zaspokojenie wierzycieli bywszej Rzpłtey Polskiej podobnie na schedy Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego przyjętych zaraz ciągle następowac będzie, i termina wypłaty wczesnie przez publiczne Pisma i Gazety ogłoszone zostana. — Dan w Warszawie dnia 28. Listopada 1799. roku.

Pełnomocni Kommissarze Najjaś. Króla Jmci Pruskiego do uregulowania długow Króla Jmci Stanisława Augusta i bywszej Rzeczypospolitey Polskiej.
de STEUDENER. de KUJAWA.

z Londynu dnia 26 Listopada.

Gazeta dworcka ogłosiła negocyacye, które poprzedziły konwencyą w Schagenbrug. Dowodzą one iż artykuły tej konwencyi, która nam się zdawały być zbyt szkodliwemi, nie tak były skutkiem naszego położenia, iak raczej ludzkości Xcia d'York. Xiąże ten mógł być zatopić pułocną, Hollandyą, zacieśnić Maar-Diep, zasypać Neu-Diep, i tym sposobem zniszczyć całą wewnętrzną żegluge Hollandyi, co właśnie przełożył Generałowi Brune, proponując ażeby mu pozwolił spokojnego oddalenia się z Hollandyi, lecz Brune przekonany, iż Xże nigdy się tak okropnego sposobu nie chwyci, upierał się przy żądaniu powroczenia floty i ekipażow Hollenderskich, oraz 15 tysięcy jeńcow i rychłego ustąpienia z Zyp. Xiąże niechciał przyjąć do żadney negocyacyi na pierwszy i ostatni artykuł, zezwolił tylko na traktowanie względem jeńcow, których ostateczna liczba stafiała na 8 tyfiących, a których Xiąże podał z początku 5 tyfiący.

Kapitan Swinburne powrócił z Francyi na mocy ostateczney zamiany. Pisma Paryskie wyrażają, iż ma powierzone propozycye pokoju, lecz powszechne tu jest mniemanie, iż jego zlecenie jest tylko wojskowym. Przywozi on z sobą wiadomość o wymianie G. Don.

Lord Keith został ostatecznie mianowany najwyższym komendantem floty J. K. Mci na szrodziemnym morzu na miejscu Hr. St. Vincent, który złożył swoją dymislyą.

Niektórzy żołnierze G. Humbert wzięci przez G. Lake do niewoli w Irlandyi i znaydujący się w więzieniu w Liverpool, pokazali się być Irlandczykami? tę okoliczność odkrył przejęty list, który ci nieszczęśliwi pisali do Lucyana Buonaparte, nalegając na niego ażeby ich umieszczono w liczbie 8 tyfiący jeńcow, których Anglia obowiązała się wydać na mocy konwencyi w Schagenbrug, i przekładając, iż jeżeli dłużey w tym kraju zofstawać będą, podpadną niebezpieczeństwu wydania się czym są. Natychmiast wydano rozkaz przewiezienia ich do Irlandyi.

Ostatniego Czwartku Xiąże de Galles dał wielki obiad dla brata Króla Francuzkiego, dla Statudera i dla Xcia de Bourbon. Między zaproszonemi znaydowali się także Xże de Clarence, Lord Harvington, P. Windham, Popham, Sir Paget, Xże de Mortemar, Arcy-Biskup Narbonne, Hr. i Vicomte de Vaudreuil, i Margrabia de Vibraye.

P. Jacobi Minister Pruski przybył do Londynu.

Dzisiejsza gazeta Dworika zawiera w sobie rozrządzenie, na mocy którego okręty z Lewantu przybywające, kwarantannę odbywać mają. — Aresztowany tu jest z rozkazu Xiążęcia *de Portland* synowiec Admirała floty Hiszpańskiej *Mazaredo*, z innemi osobami podeyrzanemi wraz z nim z Portugalij przybyłemi. Ich papiery i sprzęty zostały przez Policją zapieczętowane. Indagacya z nich już jest odbyta, i pozostaną tak długo w areszcie, aż dopoki powody ich aresztowania lepiej się nie wyjaśnią. — Niektorzy Irlandczykowie są przeprowadzeni do więzienia *Kilmainham*. Musiano z nimi na około *Dublina* obieżdżać, dla niedopuszczenia zbytniego kupienia się ludowi. W *Dublinie* rozmaite osoby wolne dotąd od podeyrzenia, zostały odkryte, jako należące do ostatniej insurrekcyi Irlandzkiej. — Dozwolenie kupcom naszym zawożenia towarów do portów *Hollenderskich* na okrętach neutralnych, otworzyło pole różnym spekulacyom handlowym, wstrzymano się jednak ieszcze z ładowaniem okrętów, gdyż nie jesteśmy pewni, czyli Francuzi nie zechcą znowu konfliktować towarów *Angielskich*. — Gdy ostatnie żniwa bardzo nędzne były, a czas siewow jest także niepomyślnym, przeto cena zboża i chleba podniosła się tak wysoko, iż wkrótce lud ubogi nie będzie w stanie kupowania chleba. Proponowano przeto rządowi, aby postanowił maximum ceny nad którą chleb wyżey podniezionym być nie mógł. Dyktatorom zakazano używać do pędzenia wodek wszelkiego gatunku zboża, z którego chleb mogłyby być robionym. — *Abercrombie* stanął w domu swoimi w *Edynburgu*. Admirał *Batawski* *Storj* znajduje się w *Jarmuth* puszczony na słowo honoru. — W liście G. *Pultney* pod dniem 20 Listopada wyczytujemy szczeguły zupełnego cofnienia się wojsk *Angielskich* i *Rosyjskich* z północney *Hollandyi* na dniu 19 Listop: równie jak odpłynienia z nimi wszystkich okrętów przewozowych. „Wszystkie rekwizyta do armij należące (pisze on) zabrane zostały procz małego zbioru nadpsutych żywności, kilku wozów i 300 koni lichych dla których miejsca na okrętach nie było, konie te ponieważ niekzemną cenę miały, przeto woleliśmy je raczej darować magistratom miast, w których żołnierze kantonowali, z obowiązkiem rozdania ich pomiędzy Obywatelów, ponoszących nieuchronie od klęsk wojny szkody. *Wschodnio-Indyjskie* wielkie statki *Hollenderskie* ktoreby nieprzyjaciel mógł na wojenne uzbroić, a których zabrac z sobą nie zdołaliśmy, zostały zupełnie popsute etc. — Przed *Texel* zostawione są trzy uzbrojone okręty dla dania wiadomości każdemu okrętowi *Angielskiemu* o opuszczeniu przez nas portu. Generałowie *Francuzcy* zezwolili na to, aby każdy okręt który przed końcem miesiąca przybędzie do brzegów, mógł nazad bez przeszkody odpłynąć.

Fregata *Anson* odpłynęła znowu z bronią i amunicyą dla wsparcia szuanów na brzegach *Francuzkich*. — Z *Jarmuth* donoszą, iż jeden z okrętów naszych od 50. armat, naładowany potrzebami wojennymi do 30. tysięcy funtów wartującami rozbił się na morzu, ekipaż tylko jego uratowanym został. — W *Irlandyi* na przyftawienie maki i pszenicy nadgrody są wyznaczone. — Utrzymują iż między naszym i *Rosyjskim* dworem przyjaźń z powodu wyprawy *Hollenderskiej* z taką niepomyślnością zakończony, bynajmniej zerwana nie będzie, gdyż zajęcie floty *Hollenderskiej* nadgradza poniesione straty. — Wczoray na rozniefioną pogłółkę, iż gwardya Krolewka odebrała rozkaz do marszu, papiery krajowe w górę iść przeffady. — W kolegium handlowym odprawiła się wczoray sefya, na którą wezwany był P. *Russel* i wiele innych osób, które długo w *Alepie* mieszkaly. Na ich przełożenie kolegium handlowe rozkazało, aby kilka okrętów niedawno z *Lewantu* przybyłych, wraz z swoim ładunkiem

spalonych zostało. — Jakkolwiek gazety ministerjalne zaprzeczają wiadomości jakoby Kapitan *Swinburne* podał propozycyę do pokoiu, wszelako listy *Parzykie* zapewniają, iż Rząd *Francuzki* telegrafem rozkazał przygotować dla niego bat pocztowy w *Calais* i że P. *Swinburne* miał konferencyę z ministrem interesów zagranicznych. Jeszcze za czasu poselstwa Lorda *Malmesbury*, *Swinburne* należał do negocyacyi zamiany niewolników. — *Napper Tandeo* i towarzyszw jego przyprowadzono do *Dublina*.

z *Parży* dnia 25. Listopada.

Obywatel *Reinard* minister związków zewnętrznych złożył swoją dymisyę. *Talleyrand-Perigord* na jego miejsce mianowanym został. *Reinard* przeznaczony jest na ministra pełnomocnego do Rzpłtey *Helweckiej*. — Minister marynarki Ob. *Bourdon* zastąpiony jest przez Ob. *Forsait* Inżyniera budowniczego marynarki. Był on członkiem zgromadzenia konfytucyinego i wydawcą wielu pism szacownych o żegludze. *Bourdon* został najwyższym kommissarzem marynarki północnego morza. w jego okręgu zawierac się będą wszystkie porty dziewięciu przyłączonych departamentów, któremi się zatrudniał przed obięciem urzędu ministra.

Konsulowie posłali następujący list pod d. 22 do Ob. *Reinard*: „Ob. Ministrze. Konsulowie Rzpłtey przyjmują twoię dymisyę, i na miejsce twoie mianowali Ob. *Talleyrand-Perigord*. Zechcesz mu z tym oddać twoją kancelaryę. Ma on rozkaz udac się w tey mierze do ciebie dnia jutrzejszego o drugiey godzinie. Konsulowie Rzpłtey znający oddane przez ciebie usługi, i gorliwość, którą byłeś statecznie zajęty, przywołują cię do urzędu, który miałeś sprawować w Rzpłtey *Helweckiej* przed tym momentem gdy byłeś zawołany do urzędu ministra. Chcieli ci przez to dać dowód swego ukontentowania, i chwytac będą każde zdarzenie dla uczynienia tego wszystkiego, co by mogło być zgodne z twoim życzeniem &c.

Pamiętno jest iż Ob. *Jorry* Adjutant Generała przy armij *Włoskiej*, oskarżył Ob. *Talleyrand-Perigord*, iż Minister Policji umieścił imię *Jorry* na liście deportacyney. Ledwo się tylko *Talleyrand* o tym dowiedział, natychmiast napisał do Ministra Policji list następujący:

w *Parży* d. 29. Brumaire (20. Listopada.)

„Obywatelu Ministrze. Czytałem z niemłą przykrością imię *Jorry* na liście osób na wygnanie skazanych. *Jorry* jest bardzo młodym człowiekiem, którego błędy załugują więcej na pobłażanie, niżeli na surowość. Znajduie on się w armij *Włoskiej* na usługach Rzpłtey. W tym momencie gdy go ostrość Prawa dosięga, może je uprzeczą nieprzyjacielskie razy, może bliźny lub śmierć patryotyczna jego uznać imię. Dodać przytym winieniem, iż gdy ile mi jest wiadomo, nikogo więcej procz mnie nieobrazil, mniemam mieć szczegulne prawo podać ci moje uwagi, i wyznaie iż pragnąc jak najmocniej, ażeby ta uraza tak od całego świata była zapomniana jak jest odemnie, przyjmę za osobistą łaskę to wyłączenie, o którą upraszam cię ażebyś się wyffarał u Konsulow *Rzeczypospolitey*. (podpisano) *Talleyrand*.

Wczoray Konsulowie wydali wyrok następujący. — 1.) Armia *Reńska* i *Dunaju* połączone są pod nazwiskiem armij *Reńskiej*. — Linia tey armii rozciągać się będzie od *Genewy* aż do *Openheim*. 2.) Cztery nowe Departamenta lewego brzegu *Renu* mają pod rozkazami Generała dywizyi, składać 26 dywizyę wojskową. 3cia, 4ta, 5ta, i 26ta wojskowe terytoryalne dywizye formować będą obwod armij *Reńskiej*. 3.) Przy każdej wielkiej armij ma być postanowionych 3 do 4 Generałów dywizyi, którzy tymczasowo mają być użyci jako Generałowie Leutnanci, przy Generale en chef. Minister wojenny na propozycyę Generała en chef będzie ich nominować. Wybranemi być mają pomiędzy Gene-

ralami dywizyi, i wszędzie gdzie się znajdować będą komenda przy nich zostanie.

Minister wojenny *Berthier* wydał proklamacyę do wojska, w której wyraża, iż Konsulowie *Rzeczypospolitey* boleją nad stanem niedostatku, w którym obrońcow oyczynny zostawiono, i zatrudniają się nieprzeffannie środkami do załatwienia ich potrzeb. — „Mówią, iż *Berthier* wkrótce obemyie komendę we *Włoszech*, a departament wojenny odda Ob. *Petiet* byszszemu ministrowi wojennemu.

Wczoray było wielkie zgromadzenie tutejszych bankierow w *Luxemburgu*. Imieniem Konsulow *Bonaparte* wezwał ich aby Rządowi 12 millionow we 24 godzin zaliczyli, summa która ma im być powrocona z dochodu ustanowionego podatku wojennego. Z godnością i zapalem wyffawił Kons: *Bonaparte* powody żądania tego. Oświadczył bankierom, iż mogą być zbawcami oyczynny, iż oszczędzą krwi 200 tysięcy ludzi, spiesząc pokoy oyczynny swojej w przeciągu dwóch miesięcy. Zaręczył im, iż wkrótce dokonalsza Administracya skarbu wprowadzoną zostanie, a po zawarciu pokoiu utrzymujące się dotąd armie znacznie zmniejszone będą. Po takowych przełożeniach bankierowie zezwolili na żądanie Rządu. — Widać ztąd ile Rząd zaufania u bankierow pozyskał. W całym biegu Rewolucyi, pierwszy raz takowe zdarzenie widziemy.

Ob. *François* podaje następującą uwagę względem nowej pieczęci Konsulow Rzpłtey. „Wiadomo, iż Konsulowie kazali wyrzucić z pieczęci rządowej grundwę znak równości zupełney, a na to miejsce umieścić wagę znak równości praw. Należy przypomnieć, iż ministrowie Krola *Angielskiego* w mowach Parlamentowych nazywali *Nivellatorami* fronników rewolucyi *Francuzkiej*, przyznajmy, iż mieli niejaki pozor do tego. Ostatnia zaś rewolucya skuteczną została dla wprowadzenia równowagi, przeciw systematowi zrownania zupełnego. — Słychać, iż *Jozef Bonaparte* wyflany będzie na Ambassadora do *Madrytu*.

Konsulowie postanowili wymazać wiele osob z listy skazanych na deportacyę, bez wpisanania iednak wyroku tego w protokół. Wymazanemi zostali. G. *Jourdan*, Ob. *Talot*, *Delbrel*, *Audouin*, *Groscafsand*. Przypisują teraz winę tego ministrowi policji *Fouché* który też z urzędu swego oddalonym został, a na miejsce jego ministrem policji mianowany jest Ob. *Abrial* byszszy kommissarz przy armij *Neapolitańskiej*, powszechny szacunek mający. Tym sposobem Konsulowie chcą się ubocznie wyprzec listy prokrypcyney. — Wielu przypisuje Konsulom inne do tego powody. Codzień prawie krewni i żony ikazanych na deportacyę, napełniali pałac *Luxemburgu*, grożąc zemstą za swoich. Tak niedawno żona dziennikarza *Lebois*, zamyslała zgładzić ze świata Konsula *Bonaparte*. Lękano się aby przez tak surowe środki powszechnie nie pochwalone, nie rozlano nasion reakcyi, ktorey się lękaia wszyscy przyjaciele Oyczynny. — Nieszczęśliwy stan wielu skazanych na deportacyę, rozrzewniał serca technące ludzkością. *Jorry* odbywa dotąd z chwałą rangę Generała adjutanta przy armij *Reńskiej*. *Destrem* ma 11 dzieci, *Stevenotte* 10, *Didier* 7. — Bitwy pod *Flerus*, pod *Vatigni* &c, mowią za *Jourdanem* do serca wszystkich. — Za Ob. *Audouin* wffawił się cały tutejszy Trybunał kasacyjny. — Wielu sądzi, iż Konsulowie wyrok ten tylko na posłrach wydali, i że go zupełnie cofną: osobliwie dla tych osob ktore zaręczą za spokojność i poprawę swoją.

Dzisiejszy *Monitor* tak się tłumaczy. „Ktoż nam zaręczy że dzisiejsi nappierwsi kraiu Rządzczy nie staną się uzurpatorami lub tyranami? Jakąż pewność możemy mieć w tey mierze. Sama tylko moralność trzech me-

zow. — Których jeden wielką ma wziętość, drugi prawie nieograniczoną siłę posiada. Takowe zaręczanie tak mało jest warte, iak to zaręczanie iakie nam dotąd rozmaite osoby dawały, które na wielki i zmienny teatr świata wyszły. Lecz dozwolmy na moment, iż jeden z 3 Konsulów podgarbił pod siebie najwyższą władzę. Dozwolmy, iż *Buonaparte* zofianie takowym przywiaszczytelem: Tak więc stałby się nastawcą *Cezara* i *Kromwela*! Tak więc bohater *Francji* przemieniłby się w pospolitego tyrańca! Tak więc zacząłby siłą swą, i wydałby się na sztychy pugińców i lidia spilkow! Lecz nie. — *Buonaparte* nadto swy geniusz okazał, a by chciał się równać z ludźmi, których rola tak nikczemnie spełza. Ah! czyż nie ma wyższego szczęścia do którego piąć się może, do zaszczytu zbawcy swojej Ojczyzny, bohatera dawiącego wolność i nadawcy pokoju

Ob. *Latuda*, który przez 35 lat w *Bafylii* siedział, wydał teraz pismo o szkodkach dzwignienia kredytu publicznego we *Francji*. — *Maffena* pisze, iż nieprzyjaciel który na dniu 11 pod *Oberried* przez *Ren* przeszedł, odparty zofiał. Wprzód ieszcze w innej okolicy 12 sztuk armat nieprzyjacielskich wpadło w ręce nasze. — Konsul *Buonaparte* (mowi *Przyjaciel Praw*) któremu przypisywano przez hadzki po *Paryżu*, poświęciwszy się zupełnie pracom publicznym dla pozyskania zwycięstwa lub pokoju, nie wyszedł z pałacu *Luzemburga* iak tylko jeden raz, dla odwiedzenia szanownego naturalistę naszego *Daubenton* w ogrodzie botanicznym. — W *Bordeaux* uwolniono z pod embargo okrety *Amerykańskie* i *Lubeckie*. Uwolniono także wszystkich więźniów *Amerykańskich*, znak bliższego pojednania z stanami *Ameryki*. — *Augereau* ieli także na liście Generałów przeznaczonych na zastąpienie w komendzie *Championeta*. *Macdonald* komendy tej podjąć się nie chciał. — Administracja centralna w *Tulonie* żądała, aby zwłoki *G. Joubert* w zamku *Lamalque* złożone zofiały, i aby imie wodza zamkowi temu nadane było. — *G. Clarke* przybył już do *Paryża*. Nie pościadał on przed tym przyjaźni *Barrasa*. — Osoby znaczące w roku 1791. są znowu teraz w znaczeniu i zyskują pierwszeństwo. — Mowią, iż *Berthier* przed wyjazdem swoim do *Włoch*, poiedzie pierwszy do *Berlina*, inni przeznaczają do *Włoch* *G. Brune*, *Ob. Bourgoing* ma być do *Hagi* w charakterze ministra politycznego. — Wydział prawodawstwa przybrał do prac swoich, prawników *Tronchet* członka zgromadzenia konlitycynego, *Craffons* i *Vermel*. *Boulay* z Depart. *Meurthe* obrany ieli Prezydentem komisji Rady 500. — Mowią iż Konsulowie w departamentach dawne *Belgium* składających, chcą zaprowadzić nową stosowną do tych krajów organizację, i wysłać tam *Ob. Roupe* w charakterze generalnego inspektora. — *Monsignor Spina* arcybiskup *Koryński* stara się, aby można testament zmarłego Papieża do skutku przyprowadzić, mianowicie artykuł poświęcenia zwłoków Papieża do *Rzymu*. — Z *Hollandyi* wiele wojska do armii *Rehskiej* przeznaczonego przechdziło już przez *Kolonję*. — *Baron de Sacl* oznajmił tu przyjacielom swoim, iż wkrótce przyjedzie do *Paryża* na mieszkanie, iako prywatna osoba.

List Okolny Ministra związków zewnętrznych do Agentów zewnętrznych Rzpłtey. — w *Paryżu* dnia 21 Brum: (12 Listopada) r. 8.

Obywatelu. Przesyłając ci prawo, które Ciała Prwodawcze uchwalilo na swojej ofiarmy sefii 19 Brum: donoszę ci, iż Konsulowie Rzpłtey *Francuzkiej* natychmiast Rząd teyże Rzpłtey obięli. Konlitycya roku 3, dzieło zbyt słabego doświadczenia i wpływu niektórych okoliczności przemieniających, miała niemniej przez uamiętności ludzkie iak przez własną upać niedoikonaność; częlto przez nappierwsze władze nadwężona, kolejno przez wszystkie używana fakcye, i przez wszystkie nieustannie gwałcona, nie miała już dla siebie uszanowania *Francuzów*, i przestała być narzędziem ratunku Rzpłtey. Potrzeba było zapobiec, aby zasady, na których się wspierała z nią nie upadły. Samo tykowielkie wszystkim umyłom dane natchnienie, mogło do jednego celu zwrócić ogulne chęci i nadzieie obywatelów, pogodzić wszystkie władze, ożywić wszystkie sprężyny filij publiczney i zapewnić tey filjowi zapal iednomyślny, gorliwy, prawdziwie Republikantki. Za wzbudzeniem tego natchnienia wszystkie władze zofiały dziś pokrzepione, a wzmocnione zgodą i powroconą im ufaością Narodu, zaczęły nakoniec skutecznie pracować okolo wielkiego dzieła iakie im przepisują przeznaczenia Rzpłtey, ułożyć porządek we wszystkich częściach Administracji, urządzić spokojność wewnętrzną i ziednać pokoy szanowny i trwały. Obywatele, przylega która wam ieli przepisana, ieli dowodem, iż zasady, na których gruntuja się nadzieie *Francuzów* i uszczęśliwienie przyszłych pokoleń, zofiają nienaruszone. Ludzie na czele Rządu stawieni, dali z siebie dosyć dowodów, ich imiona iedną im dosyć szacunku i zaufania, aby nie mieli przekonać *Francję* i całą *Europę*, iż te zasady będą zabezpieczone i od szwanków nieprzyjaciół zewnętrznych i od zaburzeń fakcyj. Konsulowie Rzpłtey zachowując was przy urzędach, któreście dotąd odbywali, zalecili mi was uwiadomić, iż doniołem o ich instalacji obcym Agentom znajdującym się w *Paryżu*. Znajdziecie tu przyłączoną kopię tey noty okolney. Rozkazali mi także przelozyc wam, abyście Rządowi, przy którym zofiaćcie, doniesli o nadaney im wiady, i o ich pełnych mądrości i zgody zamierach. Starac się będącście dołozyc, iż dla ziednania *Europie* szanownego i ialego pokoju, potrzeba ieli aby wiara o rzetelności, mocy, i sprawiedliwości, Rządu Rzpłtey równała się wszędzie z tego życzeniem pokoju i z rzetelnością z iaką postanowił dotrzymywać swoje umowy. Przesyłam ci formę przylegi, która ma być wy-

konaną przez wszystkich Agentów politycznych i Konsularnych Rzpłtey, równie iako też przez Obywatelów *Francuzkich* mieszkających w obcych krajach, lub momentalnie z swojej Ojczyzny wyszłych. Upraszam cię, abyś bliżkim siebie Agentom komunikował kopię niniejszego listu. Zaleca oni wykonac przylegi tym Ob. wa: którzy się w ich jurydykcji znajdować będą, i przysłać ci ekstrakt, który mi wraz z twoim ekstraktem odeszlesz. Pozdrowienie i Braterstwo, (podpisał) *Reinhard*.

Armia Rehška. — Wypis z Listu Generała Kommandy do Ministra wojennego d. 26 Brum: (17 Listo:) r. 8.

Dnia wczorajszego 25. (16) rozkazalem atakować nieprzyjaciela na całej linii między *Filipsburgiem* i *Necker*. Pierwsza dywizya pod komendą *G. Delaborde* pomknęła się i wyprawiła iedną Brygadę na *Neulashheim*, gdzie uderzyła z największym mełtem na nieprzyjaciela, odparda go do *Waghansal*, zabrawszy mu tyłac ludzi, którzy składali garnizon *Filipsburga*, i 5 armat. 16ta Pułbrygada Infanteryi liniowej, huza 2go Regimentu, 12ta i 23cia Jazdy nappierwniej dokazywały, niemniej iak krisyery pod dowodztwem *G. Espagne*, lekka Artyllerya pod szefem szwadronu *Legras*. Brygada z lewego lkrzydła teyże dywizyi udatą się przez *Kizloch* na *Wessenthal*. Podługtych obrotów *Filipsburg* na nowo ieli obleżony. Druga dywizya pod *G. Decaen* udatą się przez *Wingolsheim* na *Obstadt*. Przewidując trudności iakie ta kolumna mieć będzie w odebraniu mocnych stanowisk nieprzyjacielskich na wzgórkach tey włości, pospieszyłem z dwoma Regimentami Jazdy i kompanią lekkiey Artylleryi naprzód ku *Waghansal* przez *Wessenthal* i *Hambrecht*, a potem ku *Foretz* i *Bruchsal*, z ką nieprzyjaciela zofiał wyparty i aż do *Bretten* scigany. Pod teyże czas Brygadą lewego lkrzydła pomknęła się aż do *Gotheim*. Odwodowa kawalerya pod *G. Hautpout* a osobliwie karabinierowie dzielnie ten obrot wspierali. Trzecia dywizya pod *G. Ney*, po uporczywym bitwie opanowała *Wahlstat*, *Epinges*, i *Sinsheim*. Czwarą dywizya pod *G. Baragucy d'Hilliers* miała zlecenie oczyścić lewy brzeg *Neckera* i udat się ku *Dilsberg* i *Langenzel*. Ta dywizya podobniez na wszystkich miejscach rozgromiła nieprzyjaciela. Te cztery dywizye zabrawły okolo 1200 jencow. Nasza strata ieli nader mała, nieprzyjacielska ieli znaczna, oprócz 5 armat zabraliśmy mu wiele wozow prochowych i bagazow. Wszystkie wojska najsilniejsze okazały mełtu. Tak oficerowie iako i żołnierze na największe załuziły pochwały.

Armia Włoska. — W głowney knaterze w *Pietra* d. 24. *Brumaire* (15 Stopada) r. 8.

Dnia 15. (6) Nieprzyjaciel w znacznych siłach wyruszył przeciwko *G. St. Cyr* w *Conti*. Natychmiast General komend: zgromadził nappierwniej *Mondowi* Dywizye *Lemoine*, i *Victora*; *G. Grenier* dowodzący lewym lkrzydłem zajmował oboz w *Dalmazo*, z ką d. 17 (8) wyruszył ku *Tende*. Dnia 19 (10) udat się na zajęcie stanowiska *Dalmazo*, i teyż dnia forcył mocną potyczkę. Zwrócił się potem ku *Demont* z powodu, iż nieprzyjaciel zofiał panem mostu *Vignolo* i wierzchołka gor zakrywających wąwoz *Tende* i dolinę *Stura*. — Dnia 20. (11) przypuszczono silny atak do środka armii. Kawalerya i Artyllerya *Francuzka* była w mniejszej liczbie, atoli zofiały zwycięzami w slych stanowiskach. Bitwa rozpoczęła się znowu d. 22 (13) Nieprzyjaciel lubo dwunastu batalionami grenadyerow wzmocniony, teyż łamego doznał odporu. Lewy tego lkrzydła ustąpił ze strata, a noc rozlażyla walczących. General kom: widząc wyczerpane lwoie amunicyje i spodziewając się nowych napaści, opuścił *Mondowi*, i połączył się z *G. St. Cyr*, który po chwalebney bitwie pod *Novi* zabraw 400 jencow i 5 armat.

Mowią tu o nowym podziale *Francji* podług terażniejszego okręgow wojsennych podziału. Ta reforma sprawilaby wielką oszczędność w wydatkach. — Zapewniają, iż Konsulowie rozkazali uwolnić spod lekksurw włożonego przez ex-ministra *skarbowego* *Ramel*, dobra wyznaczonych z listy, którym Prawo 19 fructidor rozkazalo wyiść z krajow Rzpłtey do ofiatecznego wymazania z listy.

Przyjaciel Praw wyraża, iż *Rojaliści* uiliuie potumidic czynność 18 i 19 *Brumaire*. Niedawno czerwone czapki były przesładowcami, dziś czapki białe przesładowacby chcieli.

Więść się znowu rozchodzi, iż *Berthier* poiedzie do *Berlina* w urzędzie ambasadora. *Otto* sprawujący interella w *Berlinie*, mianowany ieli komissarzem do wymiany iencow w *Anglii*. — Zapewniają, iż *G. Vadieres* odebrał rozkaz wyiechania na tchymiał do *Hollandyi*.

Konsulowie Rzpłtey wysłuchawszy ministra sprawiedliwości tak względem ogłoszenia wyroku d. 18 i Prawa 19 *Brumaire*, iako też o szkodkach bezpieczenstwa obmyślonych wyrokiem 20 t. m. stanowią co następuje: — Art: I. Osoby które stosownie do wyroku 26 *Brumaire* były obowiazane ustąpić z ładowych Rzpłtey krajow, i te które się udat miały do Deput: *Charente Inferieure*, poddane są pod dozór ministra Policyi generalney. — II. Oddalą się każdy do swojego okręgu przez teyż ministra im naznaczonego, i tam aż do dalszych rozkazow zofiać będą. — III. Zalecono ieli aby się stawili w administracjach municypalnych w czasie przez teyż ministra przepisany. — IV. Minister Policyi obowiazany ieli ulkutecznic niniejszy wyrok etc. — Konsulowie Rzpłtey — (podpisał:) *Buonaparte*, *Sieyes*, *Roger-Ducos*. — B. *Maret* Sekretarz generalny.

Moreau ma dowodzić połączonymi Armiami *Renu* i *Dunaju*. *Lecourbe* będzie pod nim Gen: Leytt: — *Maffena* obemyie komendę we *Włoszech*.

Ob. *Merlin* ieli mianowany szefem gwardyi Konsulow. — Zdaie się, iż względem żeglugi neutralnych okrętow przedsięwzięte będą inne środki umiarkowane i

zgodniejsze z prawem narodow. Bezprawia kaprow włtrzymane zofianą, gdyż ci chwytając wszelką zdobycz, potrzebne zapasy żywności od portow nalżych oddalają. — Rozmaite osoby wybrane na delegowanych do Departamentow nie chciały przyiąć tego urzędu. — Dobra w okolicy *Paryża* są teraz droższe iak przed Rewolucją, pieniądże znowu bardziej iak kiedy cyrkulują, i zbytek na nowo widzieć się daie. — Wiele osob które się przylożyły do przymuszoney pożyczki, zrobiły ofiare oycyzynie z summ zapłaconych. — Jeden Obywatel załtrzelil się tu przed statua wolności w *Thuileries*. — Mowią tu bardzo o śmierci *Ludwika XVIII*. — W *Tuluzie* *Jakobini* dopuścili się nieiakiich bezprawio. Mowią, iż zakładnicy tam zatrzymani, wyrznięci zofiali. Nowa Rada Admiralicyna, ma tylko iedynie projekt podawać, Administracya zaś marynarki zofianie przy ministrze. — *G. Grenier* pisze z *Marsylii*, iż najsławniejszy w *Europie* zbior medalow z *Rzymu* szczęśliwie tam przybył. — Gdyby były komisjiye cywilne nie spożyły się z transportem, wszystkie dzieła kunsztow popakowane bytyby tuż *Włoch* przybyły. Załuziemy najbardziej mapp *Zanoniogo*. — W *Panale* posągi *Laocona*, *Apollina* z *Belwederu* i *Wenery* z *Kapitolium* stanęły tu bez żadney szkody. — Dzienniki, pisma i piosnki znowu zaczynają atakować Reprezentantow *Ludu*, i oflabiają ich wziętość. kroney w slysznym sposobie: nigdy utracić nie powinni byli. Dobrze rzeczy wiadomi ludzie, utrzymują, iż nowa konlitycya nie długo się utrzyma. — *Krol Hiszpański* okazał wielką radość z powrotu *G. Buonaparty* do *Francji*, i zwycięztw *Maffeny*. Oświadczył publicznie, iż kto się nie cieszy z zwycięztwa przymierzeńców, ten nie ieli dobrym *Hiszpanem*.

Dzisiejszy Redaktor zawiera co następuje. „ *Armia Angielska*. Prawo 10 Listopada zofiało żołnierzom przeczytane i wśród okrzykow *Niech żyje Rzpłta*, *Niech żyje Buonaparte* przyięte. To zdarzenie przyczynilo się mocno do uspokojenia umyłow Obywatelow tutejszych niezszczęśliwych okolic. — Tenże sam Redaktor donosi, iż szef brygady *Dufress* pobil zupełnie z tyłac szwanow pod *Nieil*. 1300 zofiało rannych, ieden tylko schwytanym, reszta uciekla. — Jest tu zawsze mowa o utworzeniu nowej *Pułnocney* Armii pomiędzy *Mozą* i *Ror*. — Reprezentanci wyłac się mający przez Konsulow do departamentow, mają nazwilkto delegowanych. każdy z nich obiedzie iedną militarną dywizją terytoryjalną, których ieli 25 w krajach Rzpłtey. — Mowią, iż *Lafayette*, *Barthelemi*, *Pihgru* i *Carnot* otrzymają pozwolenie powrotu do *Francji*. *Latour Maubourg* już przyjechał do *Paryża*. — *Mogunczykowie* przysłali żądanie do Konsulow aby departamenta *Nadrenskie* zupełnie do Rzpłtey przez uchwałę wcielone zofiały. — Niektore dzienniki rządzą, aby konlitycya nowa miała podstać aryfokratyczną, i zagruntowana mianowicie była na własności i handlu,

z *Paryża* dnia 27. Listopada.

Konsulat. — Wyrok 3. *Frimaire* (24. 1. st:) roku 8.

Konsulowie Rzpłtey na rapport Ministra wojennego zważywszy, iż kommandanci twierdzow *Peschiera*, *Brscia*, *Pizzighitona*, zamku *Medyolańskiego* i cytadeli *Turyńskiey* poddali się nim nieprzyjacieli wysadził kontrolkarę dla przeyscia okopu, i nieczekając lczerberzy w murze, zważywszy z drugiej strony, iż gdy General kommanderujący zofiał w tych twierdzach garnizony, te powinny być być opatrzone w żywność i artylleryą, a iezeli to się nie stało, cała wina spada lub na Kommissarza lub na Officerow Artylleryi, stanowi co następuje: Artykul I. Złożona będzie nadzwyczajna Komisjiya woienna z 5 członkow przez Ministra wojennego mianowanych. — II. Ta Komisjiya każe sobie oddać lprawę z stanu pomienionych fortec w momencie ich napażenia przez nieprzyjaciol, roztrząśnie postępkki tych, którzy mieli poleczone ich uzbroienie i opatrzenie, i tych którzy ie bronie mieli. — III. Poda wyszczegulniający rapport każdej z tych fortec, a ten służyć będzie za Akt okarzenia przeciwko mającym być stawionemi przed tą Komisjiya. — IV. Minister lprawiedliwości zatrudni się ulkutecznieniem tego wyroku, który drukowanym będzie.

(podpisano) *Buonaparte*, *Sieyes*, *Roger Ducos*. — *Maret* sekretarz generalny.

Konsulowie mieli sobie podany model Konsularnego ubioru, kroiem *Francuzkim* z białego axamitu, złotem haftowany, spięty na guziki aż do pasa, pantalon iasno niebielki, szpada perpendykularnie wisząca, boty i czapka czerwone. Przekładano *Buonaparcie*, iż nie dobrze się będzie wydawał w czapce czerwoney, nie lepiej iak w botach czerwonych, odpowiedział.

G. Valence który był przymuszony opuścić lwoię Ojczyznę wraz z *Dumurierem*, powrocił do *Paryża*, gdzie oczekuje na wymazanie z listy. — W Ministerium Policyi postanowiono nową kancelllaryą mającą się zatrudnić wymazywaniem z Listy Emigrantow, i zalecono iey iak największey pośpiech w tey pracy.

Mowią tu o podziale Ministerium wewnętrznego na dwie części, z których iedna ma należeć do umieretności i kunsztow, druga do polityczno-wewnętrznney administracyi. — Pisma *Amerykańskie* wyrażają, iż *John Adams*, Prezydent *Ziednoczonych Stanow* *Ameryki* odwołał zlecenie które już podpisał dla trzech Pełnomocnikow mających się udat do *Francji*. — Donoszą z *Painbouf*, iż iedna fregata *Angielska* mająca na sobie 30. tysięcy ftrzelby, zatoneła przy brzegu, wyratowano tylko 5. lub 6. ludzi i kilka lkrzyn.

Redaktor ogłosił dnia onegdajszego listy z *Kairu* pod dniem 19. *Sierpnia* i 3. *Wrzesnia*.

Pierwszy opisuje mniej ważne lczeguly o matcy wprawie *G. Lagrange* przeciwko *Murad* *Beiw*, którego pogromił. Drugi wyraża co następuje.

Dywizya przeciwko W. Wezyra przeznaczona, wysła-
ta przed 15 dniami wliczając do tylgicy ludzi rachun-
g w to 6700 Francuzow tak Infanteryi iako i kawale-
ryi; reszta składa się z Arabow, Koptow, i młodych Mam-
melukow wyćwiczonych przez Francuzow w sztuce wojen-
ney, 500 wielbłądow użyto na przewiezienie bagażow i
nawet małych armat przez stepy Syryi od Roszey dzie-
lące. Kawalerya Arabska na dzielnych iest koniach i dobrze
iest ubrana, a dla całej armii obowislo wszystkie wy-
gody do tak długiej podróży. G. Logrange dowodzi tą
wyprawą.

Paryzanie są zawsze iednakowi. Ich pochwały ro-
wnie iako i nagany przyprawione są dowcipem *Attyckim*.
Co też dziś mówią na pochwałę Konsulow? Oto iż *Roger
Ducos* iest poduszka bawelniąną położoną między
dwoma pięknymi porcelanowemi naczyniami, ażeby się
nie ślukły.

z Hagi dnia 26 Listopada.

Przed trzema dniami wysła ząd do armii *Rosyjskiej*
49ta Pułbrgada *Francuzka*. Jutro przechodzić tu ma-
ją nowe wojska *Francuzkie*, idące do *Wandei*.— Od
wyjazdu *Anglikow* przygotowana tu była Rewolucya po-
dobna do zaszłej dnia 22 Stycznia, lecz w momencie
alkaterzenia przeszkodziła iey wiadomość o zdarzeniu
18 Brumaire. — Nie będziemy tu iuz mieli iak tylko zwy-
czajną załogę *Francuzką*, reszta wojsk odchodzi na da-
wne garnizony. — Na mocy Proklamacyi 23. Sierpnia a-
resztowano tu przeszłego piątku dwóch młodych ludzi,
lynów dwóch Statuderowlikił Regentow *Shiher* i *Eman*.
Przed wyprawianiem *Anglikow* udali się oni do *Ling*
dla oddania swego hołdu dziedzicznemu *Xciu Oranij*,
i bawili się nad czas przepisywany w paszporcie. Proceł
ich iest iuz rozpoczęty. — Mowią, iż wszystkie wojska
Niemieckie z łuzby naley będą wypuszczone. — *Gen.
Brauc* jutro do *ParYZa* wyjedzie.

z Petersburga dnia 15, Listopada.

Imperator Jmć rozkazał oddalić ze służby *G. L. Kor-
szakow* kommanderującego dawniej w *Szwajcaryi*, tudzież
G. L. Saaken i *G. M. Łykoszyn* i *Markow* w niewoli
nieprzyjacielskiej będących. Regiment *Korsakowa*
dany iest Pułkownikowi *Szwajkowskemu*, regiment *Łyko-
szyna* Pułkownikowi *Gotowkin*, a regiment *Markowa* Puł-
kownikowi *Alexejow*. — *G. L. Orłow* mianowany iest Ge-
neralem kawaleryi. *G. Kotuzow* szefem regimentu *Lascego*.
Generał infanteryi *Laszy* na własną prośbę z dozwole-
nieniem nieszania mundurów ze służby iest uwolniony. Urząd po niim
objeł *G. Kotuzow*, a tymczasowo aż do przybycia jego
G. Gorycz. *Xiąże Italski* *F. M. Hrabia Suwarow Rymni-
cki* mianowany iest *Generalissimus*. — Według raportu
regoz, *Generalissimus*, Armia *Francuzka* w rozmaitych
bitwach straciła do 10. tyłgicy ludzi w zabitych. Z naszej
łrony strata wynosi tylko 700. ludzi. Po oddzielnym
zwyęciatwie *Sawa ow* opuścił *Szwajcaryę*.

My z *Beżey łaski Paweł I. Imperator i Samodzier-
zyciel Wzzech Rosyji* etc. wiadomo czyniemy: „Iż gdy mi-
jako Monarcha i Ojciec załtanawiamy się nad waleczno-
ścią i przykłądną italością, iaką ukochany nasz syn *W.
Xiąże Konstantyn Pawłowicz* w całej terazniejszej kam-
panij okazał przeciw nieprzyjaciolom wszelkiego porząd-
ku i wiary, nie możemy iak tylko czuć naywyższe we-
wnętrzne ukontentowanie, przeto nadaliśmy mu w nad-
godzie i dla wiekszej iego dyłtynki tytuł *Cesarzowicza*.
Dan w mieście *Gacyna* dnia 8. Października 1799. w
trzecim roku panowania naszego.

(podpisano) PAWEŁ.

Naywyższy Imperatorski Reskrypt do *Generalissimus*
wszystkich wojsk *Rosyjskich* *Xiążęcia Alexandra Wasie-
łiewicza Italskiego* *Hrabi Suwarowa Rymnickiego* dnia
29. Października 1799. dawnego stylu. „Wszędzie poko-
nane iuz nieprzyjaciol Oyczyni, pozostała ci tylko ied-
na iestocze flawa, i samą naturę zwyciężyć. Lecz teraz iuz
i ona pod twoim dzielnym ugłem się ramieniem. Przez
nowe twoie zwycięztwa nad nieprzyjacielem wiary odnie-
sione, rozrywasz razem związki sprzymierzeńcow iego,
ktory z łłości czy z zawiści przeciw tobie uzbrawiali się.
Nadgradzam cię teraz w miarę wdzięczności moiej, i iest-
łem przekonany, iż gdy wynoszę cię na naywyższy stopień
iaki honorowi i bohaterkij odwadze przystoi, wyno-
sę napierwszego bohatera terazniejszego i wlyłtich
wiekow.”

Imperator Jmć naywyższym swoim Ukazem oznaczył
także następujące tytuły dla *W. Xieźniczka: W. Xieźna
Alexandra Pawłowna*, *Arcy-Xieźniczka Austryacka*, i *W.
Xieźna Helena Pawłowna* *Xieźniczka* dziedziczna *Meklen-
burg Szweryn*.

Gazeta Dworłka ogłosiła dziś rapporta urzędowe
Xcia Suwarow zawierające w sobie szczeguly iego obro-
tow wojennych od momentu, w którym opuścił *Włochy*,
aż do iego przybycia do *Feldkirch*; między niemi znaj-
duie się następujący list datowany w *Taverne* pod d. 9.
Września.

Lord *Mulgraf* zapewniał mnie po kilka razy, iż mi-
nister *W. Brytanij* miał zamiar nie używać wojsk *W. J.
Mości* w *Szwajcaryi*, poki *Arcy-Xiąże Karol* nieprzymu-
si nieprzyjaciela do ułtapienia z tego kraju; dodał nawet,
iż *Tugot* dał toż samo zarzeczenie ministrowi Panu iego
w *Wiedniu*, i że iuz pisał do *Arcy-Xcia*, ażeby nieopus-
szczał *Szwajcaryi*, oszukał iednak podobnemi zapewnien-
iami, ponieważ ią *Arcy-Xze* opuścił. — Przed odłącze-
niem się od armii *Austryackiej* blisko *Torony*, prosiłem
Generala kawaleryi *Melas*, ażeby mi dostarczył potrze-
bną liczbę mulow, do przewiezienia przez *Alpy*. Lecz mi ich
tylko tyle przysłał, ile potrzeba było dla przeprowadzenia
ciężkiej artylleryi, zapewniając mnie, iż znajde w

Bellinzonte to wszystko co tylko żadać moge dla prze-
yścia gory *St. Gotarda*, lecz gdy mi tu przybył zadziwilem
lic mocno nieznanalazszy ani iednego młuda, *General Au-
stryacki Teller* i iego kommillarze oszukali nas przez lwo-
ie dwoiście i wlytym okrywając zapewnienia, a my pią-
ty iuz dzień trwoniemy w *Tawerae*, nie mogąc nic przed-
sięwziąć. Podobna nieczynność podaje nieprzyjacielowi
wszelką sposobność do zbierania sił swoich, a przez użycie
nowych szrodkow do narażenia naszego położenia
na wielkie niebezpieczeństwa. W takowym odmawianiu
pełilkow niepozostaje nam inny szrodek, iak użycie koni
kozackich na miejsce mulow, który to szrodek nas ratu-
jący, podany nam został przez *W. Xcia Konstantyna
Pawłowicza*. Przyszło wyprawdzie dla nas 400 mulow z
zwojszczykami, lecz te do *Bellinzonte* tylko naley być.
Wszakże zawarliśmy zaraz nowe kontrakty, dla użycia
tych mulow, dopoki tylko potrzebni dla nas być mo-
gą. Konie kozackie załtapią resztę. W tym momencie
puszczamy się w drogę do *Bellinzonte*.

Taż sama Gazeta Dworłka ogłasza drugi Rapport *Xią-
żęcia Italskiego* *Hrabiego Suwarow* w następującej tre-
ści: z *Feldkirch* dnia 3. Października. *Waszcy Imperator-
kij* *Mci* zwycięzkie, a przez dzielne meztwo w tak licz-
nych kraich i morzach wlawione wojska, okazują bez-
przykłądną wytrwałość i nieustraszoność na nowym teatrze
wojny, to iest na wierzchołkach gór prawie nieprze-
bytych. Opuściły one *Włochy* granice z powszechnym
wlyłtich tamtejszych mieszkanow żalem, zoflawily w
kraich tych sławę przez oswohodenie onych, i przebyły
łańcuch gór pełen okropności. Tamto wznołiła się przed
oczyma naszymi góra *S. Gotarda*, ten to wśrodek innych
gó wyniołły kolols, o którego ściany chmury pełne grom-
ow rozbijają się. Wlyłtich niebezpieczeństwa, wlyłtich
trudy pokonane zostały, a pomimo tej walki z żywiołami,
nieprzyjacieli nie może iednak oprzeć się walecznemu wojsku,
niezmordowanie na ten nowy teatr wojny wychodzą-
cemu. Ze wlyłtich miejsc iest on wypędzony. *Waszcy
Imperatorkij* *Mci* wojska przedzierają się przez ciemną
gór przepaść pod *Urseru*, zabierają moli, który przez oso-
bliwszą sztukę natury z dwóch gór złączony na imię *Czar-
towski* załlugie. A lubo on od nieprzyjacieli został zbuz-
ronym, nie wlytrzymuje to iednak zwycięzcow, łarfami
ohcerow zwyciężymy delki, a na takowym moście spus-
zczają się woioownicy nasi z niezmierny gory w
bezdenną przepaść, potem dościgają nieprzyjaciela,
i wszędzie gdzie tylko łpotykaią, biją. Nakoniec
trzeba było się wedrzeć na okrytą kupami sniegow góre
Zimowę zwaną, ktorej łkalisty wierzchołek spiczastością
iwoi inne gory przechodzi. Tonąc prawie wśrodek ślizi-
gich brodow, trzeba się było przedzierać przez wody z gor-
spadające, ktore w niewlytrzymanym pędzie swoim ogro-
mne urwiska łkał, ziemi i śniegu porywając z sobą, zru-
cają ię na dół, i niemi łtracają w głęboką przepaść i lu-
dzi i konie oprzeć się im niemogące, z tych iedni giną,
drudzy z trudnością ratowac się umieją. Niemasz wyraz-
ow dostatecznych do oddmalowania tego igryłka natury
w całej okropności swoiej. (Tu następują szczeguly wiado-
mymich iżn bitew w *Szwajcaryi*.) *General Massena* w
dniu urodzin *Waszcy Imperatorkij* *Mci* pobitym został, a
część wojska iego uratowała się ucieczką. *Xiąże Gor-
czakow* ranny iest kulą w głowę; *Xze Pankratow* ode-
brał kontuzję. *W. Xiąże Konstantyn* bardzo się wlawił,
przykłądem swoim zachęcał armię, i częłto bardzo zba-
wione i pozytywne rady podawał.

Pięciu regimentom i łszcściu batalionom grenadyerow
wymienionym przez *Gazetę Dworłką*, za okazaną niesfor-
ność i nizpoluźleniwo, zakazane iest bicie w behen do
marszu. Regiment *Sawalin* który chorągiew postradał,
nowey nie pozylka.

z Strazburga dnia 28 Listopada.

Tutejsze dzionniki umieścily następujący list z *Bazy-
lei* pod dnim 24. — *Donoszą z Arau*, iż tam przybył ad-
jutant *G. Masseny* z ważną wiadomością, iż między tym
wodzem i *Arcy-Xiążciem Karolem* zawieszenie broni
względem *Szwajcaryi*, tak dobrze iak flanelo, i że tylko
oczekiwana iest ratyfikacya obu rządow.

Od brzegow Menu dnia 2. Grudnia.

W *Xiąże Konstantyn* przejeżdzał przez *Bamberg* do
Koburg na dniu 28. Listopada. — O przejeździe Generala
Moreau przez *Norymbergę* do *Wiednia* była fałszywa wiado-
mość.

Od granic Włochich dnia 14 Listopada.

Conclave dla wyłoru Papieży iuz się rozpoczęło w
Wenecyi. — *Kardynał Ruffo* poiechał tam wraz z łwoim
adjutantem. Administracyą *Napoliu* objął po nim *Xiąże
de Caffera*.

PUBLICANDUM.

Seine Koenigliche Majestat von Preussen unser aller-
gnaedigster Herr haben geruht, durch eine Cabinets Ordre
vom 25. Novbr. c. die Ausfuhr des Roggens, Haafers und der
Gerste aus faemmtlichen Preussischen Provinz sowohl See
waerts als durch Land Transporte in das Ausland gemes-
senst zu unterjagen. — Die vor Erscheunung dieses Publicandi
auf den Speichern der Kaufente bereits befindlich
gewesene Vorrathe sollen zwar von der Sperre frei sein,
jedoch durch die Magistrat genau designirt, und diese
Designation den Accise und Zoll Directionen mitgetheilt
werden, und darauf zu sehen, dass nicht mehr als die be-
reits einge Kauften Vorrathe ausgefuert werden. Von
jest an aber sollen alle in den Staedten ankommende Vor-
rath an Roggen, Hafer und Gerste, sie moegen bereits
von Korn haendler und Aufkaefern erhandelt worden

sein, oder nicht, schlechterdings auf den Maerckten ver-
kauft, auch die zur Exportation frei gelassenen Boden
Besaende der Kaufente, nich durch einen waehrend der
Dauer des Verboths fortgesetzten Aufhauf vermehrt wer-
den. — Jede diesem Verboth zuwider laufende Exportation
von Getreide oder verfuuchte Aufkaefung der von der
Sperre befreiten Vorrathe wird mit Confiscation der gan-
zen Ladung, sie mag so groß sein, wie sie will, bestraft,
und derjenige Accise oder Consumtions Steuer und Zoll
Officiant Policei Bediente, Burger oder Jude welcher ei-
nen solchen Contravententen anzeigt oder anhuelte, soll
die ganze confiscirte Ladung ganz und unverkurt zur Be-
lohnung erhalten. — Es haben sich also hiernach alle Orts
Obrigkeiten, Einfasszen und Burger zu achten. — Signatur
Warschau den 4. December 1799.

Koenigliche Südpreußischen Krieger und Domainen
Cammer.
DE HOYM.

Krol Jmć Pruski Pan nasz *Nayłaskawly* mocą wyroku z
Gabinetu pod dnim 25. Listopada w roku bieżącym wyda-
no, raczył zakazać iak nayscisly wywoz Zyt, Owsa i Jęcz-
mienia ze wlyłtich Prowincyi Pruskich tak morzem iako i
przez transporta lądowe. — Lubo zaś zapasy przed ogłoszeniem
niniejszego Uniwersalu na łpichrach kupieckich znajdujące
się, mają być z tego zakazu wyłączone, naley atoli aby Magi-
straty zrobily dokładne onych dezygnacye i takowe Dyrekcyi
Cła i Akcyzy komunikowały, a to celem dołtrzeżania, czyli
nie wywozi ię co więcej z tych produktow nad zapasy iuz za-
kupione; odtąd zaś wszelkie do Miast przybywające zapasy
Zyt, Owsa i Jęczmienia, choćby iuz były przez handlujących
zbożem zamowione, mają być koniecznie sprzedawane na tar-
gach. Co zaś do wolnego wywozu zboż kupieckich w zapasie
na magazynach będących, takowych zapasow nie wolno bę-
dzie pomnażać świeżym kupnem w czasie trwającego zakazu
niniejszego czynionym. — Włzki wywoz zboża niniejszym
zakazowi przeciwny, lub tentowane pomnażanie zapasow z
pod niego wyjętych, ukarane będą skonfikowaniem całego
ładunku, iakozkolwiek byłby on znacznym. Ten zaś z Urzę-
dnikow Akcyzy, Cła i podatku Konsumpcyjnego, lub też Ofi-
cyalista Policyi, Obywatel, Zyd i. t. d., ktoryby domiostł i od-
krył takową kontrawencyę, ma zylkać w nadgodzie cały za-
pas skonfikowany bez najmniejszego podziału. — Podług urzą-
dzenia niniejszego, mają się przeto zachować wszelkie Zwierz-
chności miejscowe. Obywatle i inni Kraiu tego mieszkań-
cy. — Dan w *Warszawie* dnia 4. Grudnia 1799.

Kamera J. K. Mci Pruss Południowych Woienno-
Ekonomiczna.
DE HOYM.

DONIESIENIA.

W Księgarni *J. L. Kocha* pod Nrem 19. przy ulicy *Sto-
Jańskiej* wyszedł z druku *Kalendarzyk Polityczny, Chronolo-
giczny i Historyczny* na Rok 1800. w którym znajduią się
wlyłtiki Kolegia i Magistratury *Warszawskiej*; rożne cieka-
wości historyczne i moralne, poczy przychodzące i odchodzące,
i trakty do rożnych kraiw, kosztuje zł: 2. gr. 15. w lepszej
oprawie z futeralkiem zł: 3. w przedmiejszej oprawie z ko-
persztychami zł: 6. — Znajduią się także *Kalendarzyki*
Polityczne *Francuzkie* z kopersztychami w dobrej oprawie po zł: 8.
Niemieckie polityczne z kopersztychami zł: 5. w lepszej op-
rawie zł: 6. — *Kalendarz* ścienny z pocztami zł: 1. gr. 6. — *Kalen-
darz* kieszonkowy polski zł: 1. gr. 15. — *Kalendarz* *Gospodarki*
z prognołtykami zł: 1. gr. 15.

Ktoby wiedział o mieszkaniu *J.P. Maryanny* z *Maliszewskich*
Kwasniewskiej, niech iey raczy domieść że spada na nią po
Wuju sukcesyja.

J.P. Krasnodębski *Antreprenur* *Redur*, będzie miał honor
dawać w mieście *Kłodawie* w pałacu *J.W. Starosty* *Kołosowskiego*
ciagle Reduty.

Pewna osoba zgubiła zegarek złoty płaski z emalią złotą
białą koło łzka, u spodu zegarka emalia szafirowa odpadnię-
ta, ktorej część iestocze tylko żołaite wielkości srebrnego grosza.
Kto go znajdzie uprasza się aby oń ofł do pałacu *J.W. J.P.*
Tyszkiewiczowej mieszkającej na *Krakowskim Przedmieściu*,
gdzie odbierze znaczną nadgodę.

Niżej podpisana ekspedycya donosi Przes: Publiczności,
iż odebrała *Listę* wygranych 5tey *Klasy* 1rtey *Loteryi*, ktorej
każdy u niej przeyrzeć może, wygrane w tej *Klasie* są:
1. Los 5000. Talerow. 1. 200. 4. po 100. i wielka liczba po 50
i 25. Talerow w złocie. — Dołtać można także do 1stey *Klasy*
1rtey *Loteryi* ktora 50go *Grudnia* r. b. ciągnioną będzie, ca-
łych, puł i ćwierć *Losow*, Plan gratis się rozdaie. — w *War-
szawie* dnia 12. *Grudnia* 1799.

Król: *Expedycya Loteryi Klasyeczney*. — *GEBHARD*
mieszkający przy *Arsenale* pod Nrem 649.

Niżej podpisany Kantor glowny donosi Przes: Publiczno-
ści, iż odebrał *Listę* wygranych 5tey *Klasy* 1rtey *Loteryi*, ktora
każdy przeyrzeć i wygrana odebrać może. — Wygrana w
tej *Klasie* oprócz wielkiej liczby po 50. i 25. Talerow, są 3.
Losy po 1000. — 1. 300. — 4. po 200. — 7. po 100. Talerow w
złocie. — Dołtać można także do 1stey *Klasy* 1rtey *Loteryi*,
ktora 30. *Grudnia* ciągnioną będzie, *Losow* całych po 2. Tal-
puł po 1. T. i ćwierć po 12. gr. 8r. w złocie. Plan czyli Układ
gratis się rozdaie. — w *Warszawie* d. 12. *Grudnia* 1799.

Król: *Pruski*: *Polud: Loteryi Kantor Glowny*.
D O E P L E R.

Michler kupiec i Obywatel *Warszawki*, mający *Handel*
fukienny na *Krakowskim* przedmieściu w kamienicy *J.P. Kam-
pionowej* pod Nrem 442 sytuowanej. Oświadcza niniejszym
Prawietną publiczność obywatelom, iż mając w handlu
swoim na łkądzie sukna w gatunkach *Angielskich*, *Pruskich*,
Niderlandzkich, *Berlińskich*, i *Kraiwych*, oraz *kazimierski*, *puł-
lukienka*, *alpagi*, i inne baie *Angielskie*, za cenę dziełicę pro-
centu taniej, iak iego samego kosztuie, łprzedać takowe o-
świadczaiąc, a to dla zakonkludowania handlu swego, o czyni
każdy z kupujących przeświadczyć się będzie mogli, gdy u te-
goż zwyż wyrażonego wspomnionego powyżey Towary kupow-
ać zyczą sobie będzie.

Der Kaufmann Samuel Michler, dessen Tuchhandlung
sich in dem Campionischen Hause Nro 442. auf der Krakauer
Vorstadt befindet, macht einem verehrungswürdigen
Publico, hiermit bekant, das da er gewonnen ist seine Tuch
Handlung auf zuraeumen, er sich entschlossen, seine vor-
raechtingen Tuecher, und andere wollen Waaren, beste
hend, in den feinsten, Englischen, Parisern Niederlaend-
ischen, Berliner und chern, Alpagen, und andern Eng-
lischen Boyen, mit zehn procent, unter den kosten Preiss
zu vercaufen. Er bittet daher alle und jede, welche ge-
sonnen sind, Tuch, Casimir, u. s. w. zu kaufen, bey ihm
anzutreten, und sich von obengemachten Anerbietungen
selbst zu ueberzeugen.

Z powodu kończącego się kwartalu prenumeraty, Redakcyja *Gazety Korrespondenta* uprasza *J.P.P.* Prenumeratow, ażeby się wcześniej raczyli zgłolić, na *Prowincyach* do
najblizszych *Pocztamtow*, a w *Warszawie* do *Kantoru* tej *Gazety*. — Cena prenumeraty zwyczajna.

Kantor tej *Gazety* iest na *Ulicy Sto-Jańskiej* w *Kamienicy* *J.P. Hangla* Nro 11. pod znakiem *Okretu* na *pierszym* piętze. — *Exemplarz* gr. 20.